

בית משפט השלום בעכו

ת"א 2218-08 עמאד נ' מועצה מקומית מגיד אל-כרום-דייר אל-אסד-ב ואח'

כפני כב' השופטת שושנה פיינסה-כהן

תובע

חסיאן עמאד

ע"י ב"כ עוה"ד רחל בן ארי, אדם פיש ואח'

נגד

נתבעים

1. מועצה מקומית מגיד אל-כרום-דייר אל-אסד-ב
2. מועצה מקומית דיר אל-אסד
ע"י ב"כ עוה"ד רון ברנט ואח'

פסק דין

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21

1. לפני תביעה כספית על סך 194,416 ₪ שהגיש התובע, מודד במקצועו, נגד מועצה מקומית מגיד אלכרום (נתבעת 1) ומועצה מקומית דיר אל אסד (נתבעת 2), בגין שרותי מדידה שסיפק להן. במקורה הוגשה התביעה נגד עיריית אלשגור, בה אוחדו לרשות אחת הנתבעות ומועצה מקומית בענה. לאחר שפוזר איחוד הרשויות הוגש כתב תביעה מתוקן ובו נתבעו שתי הנתבעות שלפניי.
2. לטענת התובע הנתבעות הזמינו ממנו עבודות מדידה שונות, הוא ביצע את העבודות ומסר אותן לנתבעות. למרות זאת הנתבעות סרבו לשלם לו. בידין חשבונות מאושרים ולכן על הנתבעות לשלם.
3. להגנתן טוענות הנתבעות מספר טענות –
 - א. לאור איחוד שלוש רשויות מקומיות שכללו את שתי הנתבעות ומועצה מקומית בענה לרשות אחת, עיריית אלשגור, ולאור פרוק העירייה וחלוף השנים ממועד העבודות הנטענות, לא עלה בידיהן לאתר אסמכתאות לביצוע העבודות. לפיכך מכחישות את הזמנת העבודות ואת ביצוען. הגשת התביעה למעלה מ-5 שנים לאחר מתעד ביצוע העבודות כביכול הקשתה על הנתבעות לברר את העבודות, יש בה שיהוי ניכר.
 - ב. אין בין הצדדים התקשרות חוזית אכיפה, לא נחתם חוזה ביניהם.

בית משפט השלום בעכו

ת"א 2218-08 עמאד נ' מועצה מקומית מגיד אל-כרום-דייר אל-אסד-ב ואח'

- 1 ג. החשבונות שצרף התובע לתביעה מוכחשים, לרבות חתימתם ע"י גורם מוסמך
- 2 כלשהו ברשות. ממילא אין בהם כדי לבסס התחייבות אכיפה של רשות מקומית
- 3 בהתאם להוראות סעי' 193 לצו המועצות המקומיות (א) תשי"א-1950 (להלן: "צו
- 4 המועצות").
- 5 ד. עפ"י הכיתוב על גבי מרבית החשבונות עליהם מסתמך התובע, התשלום בגין
- 6 העבודות הותנה בחתימה על הסכם ומשזה לא נחתם, התנאי המופיע בחשבונות לא
- 7 התקיים.

הראיות

- 8
- 9
- 10
- 11 4. התובע הגיש תצהירו, הנתבעות הגישו תצהיריהם של הייה ניר נחמני, מי ששימש כחשב
- 12 מלווה בעיריית אלשגור ומשמש כחשב מלווה של מועצה מקומית מגיד אל כרום (נתבעת 1)
- 13 וכן של מר בכרי מוחמד, לשעבר מהנדס עיריית אלשגור.
- 14
- 15 5. התובע ומר נחמני נחקרו על תצהיריהם. התובע וויתר על חקירתו של מר בכרי, שלא
- 16 התייצב לשיבת החוכחות ובלבד שלא יהא בכך הודאה באמור בתצהיר.

דין

- 17
- 18
- 19
- 20 6. לא הוצג בפניי הסכם חתום בין התובע והנתבעות או מי מהן. גם אם התובע חתם על טיוטת
- 21 הסכם, שנלקח, לדבריו, לצורך החתמת הגורמים המוסמכים בעירייה (סעי' 13 לתצהירו),
- 22 הרי שהסכם חתום לא נמסר לו, הנתבעות מכחישות קיומו של הסכם כזה ולכן נקודת
- 23 המוצא כי אין הסכם חתום. באשר לעדות מר נחמני שבחקירתו אמר כי ייתכן וקיים הסכם
- 24 חתום (עמ' 15 ש' 28 ואילך), איני מוצאת כי די באמירה זו כדי לבסס קיומו של הסכם.
- 25
- 26 7. התובע הצהיר כי בשנים 2002-2005 הזמינה ממנו נתבעת 1, בד"כ באמצעות מהנדס
- 27 המועצה מר מוחמד סעבאן ובהמשך מהנדס העירייה מר מוחמד בכרי, ביצוע עבודות
- 28 מדידה, ההזמנות בוצעו טלפונית בע"פ (סעי' 12 לתצהירו).
- 29
- 30 8. לתביעה צורפו חשבונות בהם מפורטות בפרוט רב העבודות שאות תשלומן דורש התובע. כך
- 31 לדוגמא – בחשבון נספח א': תוכנית מדידה, מפה טופוגרפית עם גבהים בגוש 19041, חלקות
- 32 28,32,33,34,38 שטח 30 דונם, מחיר לפי 250 ₪ לדונם;
- 33 חשבון נספח ב': גוש 19042 חלקה 24 שטח 3 דונם העבודות – תוכנית מדידה מפה מצבית
- 34 טופוגרפית למצב הקיים לפני ביצוע 1,800 ₪, סימון מפלסים בשטח (חפירה ומילוי) 1,200

בית משפט השלום בעכו

ת"א 2218-08 עמאד נ' מועצה מקומית מגיד אל-כרום-דייר אל-אסד-ב ואח'

- 1 1,800 as made אחרי ביצוע 1,800 ש"ח, חישובי כמויות עבודות עפר וכמויות בטון 1,800 ש"ח וכד'.
- 2
- 3 בכל חשבון מפורטות העבודות שבוצעו - סוג העבודה, המיקום והמחיר.
- 4
- 5 9. החשבונות, נספחים א-י"ב, לתצהיר התובע הם מכתבים מודפסים הנושאים את שמו, ככולם הכדון הוא "חשבון עבור שרותי מדידה". יש בהם פרוט עבודות שבוצעו וסכום לתשלום, בהדפסה. בגוף נכתב עליהם בכתב יד והוטבעו שתי חותמות וחתימות - האחת חותמת של "מועצה מקומית מגיד אל כרום, מחלקת הנדסה", עליה חתימה, לידה נרשם תאריך 10.8.03 ונכתב בכתב יד "העבודה בוצעה החומר סופק למח' הנדסה מחירים יתנו בהסכם התום" או נוסח דומה.
- 6
- 7
- 8
- 9
- 10 חותמת נוספת היא של "מועצה מקומית מגיד אל כרום", לידה חתימה של מר והדאן סרחאן, ממלא מקום ראש המועצה (השם נרשם בנספח א', החתימה ותואר התפקיד גם בשאר הנספחים), לידם נכתב סכום וחשבון מאושר, נכתב גם הסכום המאושר לתשלום, הזהה לסכום הנדרש במכתב.
- 11
- 12
- 13
- 14
- 15
- 16 10. נספח י"ג לתצהיר התובע הוא מכתב נושא תאריך 31.10.02 נכתב ע"י התובע מופנה למר מוחמד שעבאן במחלקת הנדסה של נתבעת 1, הכדון "חשבון עבור שרותי הנדסה ומדידה". בסיומו בכתב יד נרשם "העבודה בוצעה בהתאם לחוזה ההתום עם הקבלן". חוטבעו חותמת וחתימה מטושטשות, לידן תאריך 4.11.02 וחתימה ונספות של מחלקת הנדסה בנתבעת 1, לידה נכתב בכתב יד כיתוב שם ותואר תפקיד שאינם קריאים דיים.
- 17
- 18
- 19
- 20
- 21
- 22 11. אין אישור של מי מטעם נתבעת 2 על איזה מחשבונות א-י"ג.
- 23
- 24 12. סכומי החשבוניות (כולל מע"מ) הם כדלקמן:
- 25 א- 8,850 ש"ח, ב- 7,788 ש"ח, ג- 3,540 ש"ח, ד- 7,434 ש"ח, ה- 13,334 ש"ח, ו- 4,956 ש"ח, ז- 3,540 ש"ח, ח-
- 26 2,950 ש"ח, ט- 1,652 ש"ח, י- 6,643.4 ש"ח, י"א- 1,180 ש"ח, י"ב- 2,596 ש"ח, י"ג- 38,656.74 ש"ח. סה"כ: 103,120 ש"ח.
- 27
- 28
- 29 13. נספח י"ד לתצהיר התובע הוא מכתב מיום 17.8.05, שנערך על נייר חנושא לוגו של עיריית אלשגור. המכתב מאת מחלקת ההנדסה בעירייה, מופנה למר זיאד דבאח, מנהל הרכס. במכתב מתבקש לאשר הזמנת עבודות ותוכניות מדידה שהוזמנו ע"י מחלקת ההנדסה כעבודות דחופות. בסיומו נכתב בכתב יד "החשבון נבדק, התכנית נתקבלו במחלקת ההנדסה", ישנן שתי חתימות, לא רשומה זהות החותמים וחתימת של עיריית אלשגור. אציין כי החתימות ברורות דיין, דומה בעיני כי במאמץ מינימלי יכולות היו הנתבעות לברר זהות החותמים. מדובר במכתב משנת 2005, כשפנייתו של התובע לעיריית אלשגור היתה
- 30
- 31
- 32
- 33
- 34
- 35

בית משפט השלום בעכו

ת"א 2218-08 עמאד נ' מועצה מקומית מגיד אל-כרום-דייר אל-אסד-ב ואח'

- 1 בשנת 2006 (ראה מכתבי פנייה לעירייה ותשובתה נספחים י"ז-י"ט לתצהיר התובע). הסכום
- 2 בחשבון זה 24,128 ₪.
- 3 עיון בנספח י"ד בהשוואה לנספחים א-י"ג מעלה כי אין מדובר באותן עבודות.
- 4
- 5 באשר למועד אישור החשבונות, אמנם נראה כי כל החשבונות הוצאו באותו תאריך
- 6 (בכותרת רשום 02-08-25), התובע הבהיר בחקירתו כי חלק מהחשבונות נשלח בחודש
- 7 8/2002 והשאר ב- 2006, לפני התביעה (עמ' 13 ש' 7-8, 12-17). החשבונות נושאים תאריך
- 8 אישור 10.8.03.
- 9
- 10 כאמור, כל החשבונות נושאים שתי חתימות ושתי חותמות – האחת חותמת של מועצה
- 11 מקומית מגיד אל כרום מחלקת הנדסה, שלידה נכתב כי העבודה בוצעה והשניה לידה כתוב
- 12 "מאושר" בחתימות ממלא מקום ראש המועצה, והדאן סרחאן, בצרף חותמת המועצה
- 13 המקומית מגיד אל כרום.
- 14
- 15 התובע הצהיר כי החשבונות אושרו ע"י נציגי המועצה המקומית. יש בכך, יחד עם החתימה
- 16 על החשבונות, כדי להוות ראיה לכאורה כי אכן החשבונות אושרו לכאורה ע"י הגורמים
- 17 המוסמכים מטעם המועצה.
- 18
- 19 מר סרחאן לא העיד.
- 20 ב"כ הנתבעות טען בסיכומיו כי בשנים 2000-2003 היה ראש המועצה מר מוחמד כנעאנה,
- 21 סגנו היה מר סרחאן וכי אין להם קשר עם המועצה מאז ועד היום (עמ' 20 ש' 6-7).
- 22 העובדה שמי ששימש ראש המועצה וכן מר סרחאן, החתום על החשבונות, אינם מצויים
- 23 בקשר עם הנתבעות אינה מצדיקה המנגעות מהעדתם.
- 24
- 25 מר נחמני העיד כי לא דיבר כלל עם מר סרחאן בקשר לתביעה זו (עמ' 15 ש' 9-16). הוא
- 26 לא פנה לראשי המועצה הרלבנטיים (עמ' 15 ש' 9-16). לשיטתו אינו צריך לפנות אליהם (עמ'
- 27 15 ש' 20-21).
- 28 אם לא נערכה פניה לגורמים שלכאורה חתומים על החשבונות, איני יכולה לקבל טענת
- 29 הנתבעות לפיה אין זו חתימתם.
- 30
- 31 לאור האמור, אני קובעת כי החשבונות שצורפו כנספחים א-י"ג לתצהיר התובע אושרו ע"י
- 32 מחלקת ההנדסה ברשות המקומית וכן ע"י ממלא מקום ראש המועצה, מר סרחאן, שחתם
- 33 עליהם.
- 34

בית משפט השלום בעכו

תי"א 2218-08 עמאד נ' מועצה מקומית מג'ד אל-כרום-דייר אל-אסד-ב ואח'

20. מהנדס המועצה המקומית, מר מוחמד שעבאן, שלדברי בא כוחה יכול לשפוך אור על
 1 העבודות שבוצעו עברה, התייצב לשיבת ההוכחות בתיק. לא נמסר כל הסבר סביר מדוע
 2 לא הוגש תצהיר מטעמו ולא התרתי עדותו (עמ' 16 לפרד').
 3
 4
 21. באשר למהנדס מר בכרי, מר בכרי הצהיר כי חלק ניכר מעבודות המדידה הנטענות לא
 5 בוצעו לבקשת הרשות ואו לא שימשו בפועל לביצוע פרויקטים וכן כי יש חשש לחיוב מפול
 6 (סעי' 5). משמע כי חלק מהעבודות אכן בוצעו לבקשתה. הטענה לפיה בשל חלוף הזמן אין
 7 למועצה את המסמכים או הידיעה בנושא, אינה משכנעת. התובע העיד כי העבודות מצויות
 8 אצלו, מדובר במפות גדולות, הן אף נמסרו למר בכרי שביקש אותן (עמ' 12 ש' 18-16). ניתן
 9 היה לבדוק את הנושא.
 10
 11
 22. הנתבעות לא הציגו את כרטיס הנהלת החשבונות של התובע אצלו. בסיכומי התייחס בייכ
 12 הנתבעות לכך שבכרטיס הספק של התובע במועצה רואים ששולמו לתובע סכומים נכבדים,
 13 מאחר והתובע לא טען מעולם שביצע עוד עבודות באותו זמן, הרי שלא נוצר חוב כספי של
 14 המועצות כלפיו (עמ' 21 ש' 8-6). התובע אינו מכחיש קבלת כספים אך לשיטתו מדובר
 15 בעבודות אחרות שביצע, הוא המשיך וביצע עבודות נוספות לאחר מכן עבור עיריית אלשגור
 16 (עמ' 11 ש' 24-20, עמ' 12 ש' 23-21). הודאת הנתבעות כי בידיה כרטיס הנהלת החשבונות
 17 של התובע אצלה, והמנעותה מהצגתה, מקימה את החזקה כי לו הוצגה הכרטיס היה
 18 הכתוב בה פועל לרעת הנתבעות. אין הדבר דומה לכך שהתובע נמנע מהצגת כרטיס
 19 הנתבעות אצלו. במיוחד לאור קיומם של חשבונות חתומים מטעם הנתבעות.
 20
 21
 23. למעשה, כפי שעולה מתצהירו ומעדותו של מר נחמני, הטענה העיקרית מפי הנתבעות היא
 22 העדרו של הסכם חתום כנדרש עפ"י צו המועצות. בתצהירו של מר נחמני אין כל התייחסות
 23 לשאלה האם העבודות בוצעו בפועל אם לאו.
 24
 25
 24. לאור כל האמור אני קובעת כי התובע ביצע עבור הנתבעות עבודות מדידה שונות, כמפורט
 26 בחשבונות שצורפו לתביעתו.
 27
 28
 25. לדברי בייכ הנתבעות איחוד הרשויות היה בחודש 11/03 ופיזורן בחודש 9/09 (עמ' 20 ש' 3-
 29 4). לאור מועד אישור החשבונות, אך במיוחד מאחר ואלה אינם נושאים כל אישור או ראייה
 30 לכך שיש לחייב בהם את נתבעת 2, אני קובעת כי התובע ביצע עבור נתבעת 1 את העבודות
 31 המפורטות בחשבונות שצורפו כנספחים א-י"ג לתצהירו. הוא ביצע עבור עיריית אלשגור,
 32 שבמסגרתה אוחדו, בין היתר, הנתבעות, את העבודות המפורטות במכתב שצורף כנספח י"ד
 33 לתצהירו.
 34

בית משפט השלום בעכו

ת"א 2218-08 עמאד נ' מועצה מקומית מגיד אל-כרום-דייר אל-אסד-ב ואח'

1 אמנם, הנתבעות יוצגו ע"י מייצג אחד והדבר לא נטען אך איני מוצאת כי נכון לחייב את
 2 נתבעת 2 בגין עברדות שבוצעו לפני מועד איחוד הרשויות ושמהמסמכים שלפניי עולה כי
 3 העברדות הוזמנו ואושרו לתשלום ע"י נתבעת 1 בלבד.
 4
 5 משקבעתי כי העברדות בוצעו בפועל, יש לבחון האם בנסיבות המקרה יש לחייב את
 6 הנתבעות בתשלומן, לאור אופן ההתקשרות בין הצדדים.
 7
 8 לטענת הנתבעות, בהעדר הסכם בכתב, חתום על ידי הגורמים המוסמכים אצלן, לא ניתן
 9 לחייבן בתשלום כלשהו לנתבעת וזאת לאור הוראות סעי' 193 לצו המועצות המקומיות
 10 הקובע:

11
 12 **"193. חתימה על מסמכים מטויימים [תיקון: תשכ"ב]**
 13 (א) חוזה, כתב התחייבות או תעודה אחרת מסוג שקבע השר ושיש בהם
 14 התחייבות כספית מטעם המועצה, לא יחייבוה אלא אם חתמו עליהם בשם
 15 המועצה, בצד חותמת המועצה, ראש המועצה וכן גזברה; לא היתה בהם
 16 התחייבות כספית כאמור, לא יחייבו את המועצה אלא אם חתמו עליהם בשם
 17 המועצה, בצד חותמת המועצה, ראש המועצה וכן מזכירה, ובאין מזכיר - עובד
 18 אחד של המועצה, הממלא את תפקיד המזכיר לפי החלטת המועצה".

19
 20 נוסח סעי' 193 דומה לסעי' 203 לפקודת העיריות (נוסח חדש) (להלן: "הפקודה").
 21
 22 הפרת הדרישה הקבועה בסעי' 193 לצו המועצות או 203 לפקודת העיריות משמעה כי החוזה
 23 בלתי חוקי ולפיכך בטל (ע"א 6705/04 בית הרכב בע"מ נ' עיריית ירושלים (פורסם בגבו
 24 (22.1.09), להלן: "עניין בית הרכב", רע"א 10565/07 עיריית עיר הכרמל והמועצה
 25 המקומית עוספיה) נ' עו"ד זכי כמאל (פורסם בגבו) (17.2.09)). אולם אין בכך סוף פסוק. על
 26 חוזה שנערך בניגוד לסעיפים אלה חלות הוראותיו הכלליות של חוק התנוגים בעניין חוזה
 27 בלתי חוקי.

28
 29 חוק התנוגים (חלק כללי), תשל"ג-1973 קובע:

30
 31 **30. חוזה פסול**
 32 חוזה שכרינתו, תכנו או מטרתו הם בלתי חוקיים, בלתי מוסריים או סותרים את
 33 תקנת הציבור - בטל.
 34 **31. תחולת הוראות**

בית משפט השלום בעכו

ת"א 2218-08 עמאד נ' מועצה מקומית מגיד אל-כרום-דייד אל-אסד-ב ואח'

- 1 הוראות סעיפים 19 ו-21 וחלו, בשינויים המחוייבים, גם על בסלוחו של חוזה לפי
 2 פרק זה, אולם בבטלות לפי סעיף 30 ושאי בית המשפט, אם דאה שמן הצדק
 3 לעשות כן ובתנאים שימצא לנכון, לפטור צד מהחובה לפי סעיף 21, כלה או
 4 מקצתה, ובמידה שצד אחד ביצע את חיובו לפי החוזה - לחייב את הצד השני
 5 בקיום החיוב שכנגד, כולו או מקצתו.
 6
- 7 סעי' 19 קובע אפשרות ביטול חלקי של חוזה הניתן להפרדה לחלקים, דבר שאינו מתקיים
 8 בענייננו.
 9 סעי' 21 קובע:
 10
- 11 **"21. השבה לאחר ביטול**
 12 **משבוטל החוזה, חייב כל צד להשיב לצד השני מה שקיבל על פי החוזה, ואם**
 13 **ההשבה היתה בלתי אפשרית או בלתי סבירה - לשלם לו את שווי של מה**
 14 **שקיבל".**
 15
- 16 סעי' 30 ו-31 **לחוק החוזים** קובעים כי על כל צד לחוזה להשיב את מה שקיבל, אלא אם כן
 17 יש מקום לחרוג מחובת החשבה. בית המשפט רשאי, משיקולי צדק, לקבוע שאין זה ראוי
 18 להורות על השבה. הכלל הוא השבה והחריג לו הוא המטעות מחשבה, כשהדבר נדרש כדי
 19 להשיג תוצאה צודקת (עמ' 22 לעניין בית הרכב).
 20 השיקולים שיישקלו במסגרת שיקולי הצדק הם וזם הלב של הצדדים, דרגת הביצוע של
 21 החוזה הבלתי חוקי והאינטרס הציבורי (נוק לקופת העיריה, מחד והכוונת התנהגות שיש
 22 בה להביא ליתר הגינות של הרשות המנהלית, מאידך).
 23
- 24 ברע"א 5210/08 ע"ד זרח רוזנבלום נ' **מועצה מקומית חבל מודיעין** (20.12.10) נלהן:
 25 **"עניין רוזנבלום"** הובהר כי ביחס לנותן שירותים התובע את הרשות המקומית, יש לבצע
 26 התאמה של הכללים שנקבעו בענין בית הרכב, בה נדונה תביעת השבה של הרשות
 27 המקומית.
 28 נקבע:
- 29 **"במקרים כגון המקרה שלפנינו, בו מלוני התקשו עם רשות בחוזה הנוגד את**
 30 **הוראות סעיף 203 לפקודת העירינות** למתן שירותים או לביצוע עבודה, והשירות
 31 ניתן או העבודה בוצעה, סבירי כי הכלל הוא כי אין מקום להורות לרשות
 32 לשלם את מלוא התמורה עליה הוטבס בין הצדדים. כפי שצין הנשיא ברק
 33 בעניין זגורי, מתן מלוא התמורה משמעותה מתן תוקף מלא לחוזה בין הצדדים,
 34 תוך מתן משקל צורך לשיקול הצדק בין הצדדים ומשקל חסר לשיקולי הצדק
 35 הכלליים ולתכליתו הפרטנית של סעיף 203 לפקודת העירינות וסעיף 232 לצו.

בית משפט השלום בעכו

ת"א 2218-08 עמאד נ' מועצה מקומית מג'ד אל-כרום-דייר אל-אסד-ב נאחי

- 1 הכרה כאמור בתוקפו של הוזה לא חוקי לא תאון נאמנה בין השיקולים הנוגדים,
2 ותחתור תחת התכלית שבבסיס סעיף 203 עד כדי הפיכתו לאות מתה"
3
- 4 32. עוד נקבע כי בין אם המדובר בתביעה לקיום, השבה או תשלום שכר ראוי, תוצאה לפיה נותן
5 השירותים מקבל תשלום מלא אינה ראויה, אלא במקרים חריגים (שפורטו בעמ' 15 לפסק
6 הדין ושנסיבותיהם אינם מתקיימות), שכן יש בה כדי לעקוף את הוראות החוק:
7
- 8 "סיכומם של דברים: יהיה בינויה של התביעה אשר יהיה, על השופט הדן
9 בתביעה לזכור בכל עת כי מתן שכר ראוי או מתן צו קיום חיוב כספי פוגעת באותה
10 המידה בתכלית סעיף 232 לצו וסעיף 203 לפקודת העיריות, ומגיעה כאמור ראוי
11 שתיעשה רק באותם המקרים בהם שיקולי הצדק הפרטניים מחייבים זאת,
12 ובהתחשב באמות המידה המפורטות להלן"
13
- 14 33. על בית המשפט לשקול את מכלול נסיבות המקרה, תוך איזון בין התכליות הכלליות,
15 המבקשות להרתיע צדדים מכריתת חוזים בלתי חוקיים, שמירה על כספי הציבור ושיקולי
16 צדק פרטניים בין הצדדים. השיקולים שעל בית המשפט לשקול הם אלה שנקבעו בעניין בית
17 הרכב, אך תוך מתן משקל רב יותר לתכלית העומדת בבסיס הסעיף מאשר לשיקולי צדק
18 פרטניים. על בית המשפט לקחת בחשבון את תוס ליבם של הצדדים, מידת אשמתם
19 בהתקשרות הבלתי חוקית, התנהלותם, רקע כריתת ההסכם, האם הרשות הציגה מצג שוא
20 לפיו ההתקשרות כפי שנערכה חוקית, האם התמורה החוזית אושרה במסגרת התקציב
21 לתקופה הרלבנטית והאם הפגם שנפל בהתקשרות הינו שולי או מהותי. יש לערוך איזון בין
22 מכלול השיקולים (שם, סעי' 34 לפסק הדין).
23
- 24 34. במסגרת השיקולים השונים אני מוצאת לנכון לציין כי מעדותו של התובע עולה כי התביעה
25 הוגשה בגין עבודות שבוצעו במשך מספר שנים, בין שנת 2000-2006 (עדות התובע עמ' 12 שי
26 12-20), התובע המשיך לבצע עבודות עבור עיריית אלשגור ועבורן שולם לו בשנת 2006 (עמ' 27
27 12-23). נמסר לתובע לאורך כל התקופה בה היה בקשר עם המועצה כי יקבל תשלום,
28 לא היו טענות על מקצועיותו (עמ' 13 שי 16-17), התובע פנה מספר פעמים רב למועצה
29 בגטיון לקבל תתימות על הזמנה של ראש המועצה והגובר אך הפנו אותו מאחד לשני (עמ'
30 14 שי 17-19).
31 מטעם הנתבעות לא העיד איש ביחס להתנהלות מול התובע.
32 בידי התובע מסמכים מהם עולה כי הזמנת העבודות אושרה על ידי מחלקת ההנדסה של
33 הנתבעות וכן ע"י ממלא מקום ראש המועצה.
34 יחד עם זאת, התובע תרם למצב שנוצר בכך שהמשיך בהתנהלות מול המועצה במשך שנים,
35 ללא שקיבל תשלום וללא שהסדיר את ההתקשרות בין הצדדים בצורה מסודרת. העובדה

בית משפט השלום בעכו

ת"א 2218-08 עמאד נ' מועצה מקומית מג'ד אל-כרום-דייר אל-אסד-ב ואח'

- 1 שבשנת 2003 פנה התובע לקבל אישור בכתב מאת הנתבעת על העבודות שביצע מלמדת כי
 2 הוא עצמו סבר שאין זה ראוי להמשיך בהתנהלות שאין לגביה מסמך כתוב. למרות זאת
 3 המשיך לנהוג כך. בכך לקח על עצמו סיכון מסויים.
 4
 5 הנתבעת לא טענו כי תמחור העבודות כפי שנעשה בחשבונות אינו משקף את עלותן
 6 הממשית.
 7
 8 לאור ההלכה בענין **דחבלום** הכלל לפיו אין לחייב רשות מקומית במלוא תשלום
 9 כשההתקשרות נערכה שלא בהתאם להוראות החוק, ומשאיני מוצאת כי מדובר במקרה בו
 10 יש להחיל את החריג לכלל ולהורות על תשלום מלוא התמורה, אני מוצאת לנכון להפחית
 11 מהחשבונות שערך של 20%.
 12
 13 נתבעת 1 תשלם לתובע את הסך של 82,496 ₪ בצרוף הפרשי הצמדה וריבית מיום 10.8.03
 14 ועד היום.
 15 כמו כן תשלמנה הנתבעת 1 ו-2, יחד ולחוד סך של 19,302 ₪ (חשבון י"ד) בצרוף הפרשי
 16 הצמדה וריבית מיום 17.8.05.
 17
 18 נתבעת 1 תישא בהוצאות חתובע בסך של 25,000 ₪, ונתבעת 2 בסך של 3,500 ₪.
 19
 20 כל הסכומים ישולמו תוך 30 יום מיום המצאת פסק הדין שאם לא כן ישאו הפרשי הצמדה
 21 וריבית מהיום ועד התשלום המלא בפועל.
 22
 23 ניתן היום, כ"ז תשרי תשע"ב, 25 אוקטובר 2011, בהעדר הצדדים.
 24
 25

ש. פיינסוד-כרן

שושנה פיינסוד-כרן, שופטת

- 26
 27
 28
 29
 30
 31